

Výsledky vědecké práce na FF UK v mezinárodním srovnání přesvědčivě obstojí, vyplývá z celouniverzitního hodnocení

Univerzita Karlova v uplynulých dvou letech prošla náročným procesem vnitřního hodnocení své tvůrčí činnosti. Jeho výstupem, který může být užitečný pro širokou veřejnost, je shrnutí kvality vědecké práce na všech 17 fakultách UK. Filozofická fakulta si v mezinárodním srovnání, jejíž se na celouniverzitní úrovni účastnily stovky zahraničních vědců, vede velmi dobře. Hodnotitelé zabývající se činností FF UK ocenili vysokou kvalitu množství řešených témat i jejich mezinárodní relevanci. Na FF UK měl koordinaci hodnocení vědy na starosti doc. Radek Skarnitzl z Fonetického ústavu.

Jak si máme hodnotící proces, kterému jste se poslední dva roky věnoval, představit?

Šlo o komplexní hodnocení tvůrčí činnosti, které organizovala Univerzita Karlova, za období 2014 až 2018. Úroveň jednotlivých vědních oborů bylo možné srovnat se zahraničními univerzitami, které byly vybrány jako relevantní a v mnoha ohledech vzorové – šlo například o univerzity v Lovani, Varšavě a Heidelbergu či o pařížskou Sorbonnu. Univerzita Karlova totiž usiluje o to, aby se mohla srovnávat se špičkovými evropskými univerzitami. Kromě zmíněného vnitřního hodnocení pravidelně probíhá i hodnocení národní v rámci Metodiky 17+, které zajišťuje ministerstvo školství.

Jak univerzitní hodnocení probíhalo?

Procesu předcházela spousta přípravných a technických kroků. Hodnocení samotné stojí na třech typech informací: prvním je bibliometrická analýza založená na databázi Web of Science

(WoS), která dělí časopisy do kvalitativních pásem. Například časopis *Language and Speech* se v oboru lingvistika nachází v druhém kvartilu (Q2), což znamená, že ze všech lingvistických časopisů indexovaných ve WoS je v lepší polovině.

Protože pro humanitní a společenské vědy bibliometrická analýza není úplně vhodná – zdaleka ne všechny „naše“ časopisy jsou totiž ve WoS indexovány, a mimo časopiseckých článků publikujeme i monografie a kapitoly v monografiích –, byl pro nás mnohem významnější druhý pilíř, kterým je hodnocení formou *peer review*. Každý výstup, který jsme pro hodnocení vybrali – a celkově jich za fakultu bylo přes šest set –, posuzovali nezávislí, ideálně zahraniční recenzenti. Členové humanitního a společenskovědního panelu následně jejich hodnocení porovnali a stanovili finální známku.

Třetím vstupem byla sebehodnotící zpráva FF UK, v níž jsme kriticky hodnotili jednotlivé vědní obory, které u nás pěstujeme, popisovali společenský dopad našeho výzkumu nebo podporu, kterou fakulta vědě a výzkumu poskytuje. Musím říct, že při přípravě těchto materiálů jsem se o fakultě a o výzkumu, který naši akademici provádějí, dozvěděl úžasné věci.

Jak FF UK v hodnocení dopadla?

Celkově dopadla velmi dobře! Jako jediná humanitní a společenskovědní fakulta získala na škále A–D známku B+. Tři čtvrtiny vědních oborů, jimž se na fakultě věnujeme, získaly nadprůměrné hodnocení, skončily tedy na stupních A nebo B. Klíčové pro nás ovšem je, že téměř ve všech oborech jsme byli hodnoceni stejně nebo dokonce lépe, než jaká byla průměrná známka pro celou univerzitu. Nejlepší známku A v porovnání se zahraničními univerzitami, které jsem zmiňoval v úvodu, získala archeologie a literatura. Výborně (B+) byla hodnocena i naše sociologie. Největší počet vědních oborů získal stupeň B, tedy *velmi dobré* – sem patří například dějiny umění, lingvistika, filozofie, religionistika nebo historie. Obecně

lze říci, že o trochu lépe byly hodnoceny obory humanitní než ty společenskovední.

Co z hodnocení pro fakultu vyplývá? Co je třeba dál zlepšovat?

Hodnotící zpráva obsahuje i sadu doporučení – celkově, i pro jednotlivé vědní obory. Dalo se předpokládat, že u skoro u všech oborů nám hodnotitelé doporučí, že bychom měli více usilovat o prestižní publikace, tedy o články indexované v databázích jako World of Science či Scopus a o monografie publikované v renomovaných zahraničních vydavatelstvích. K tomu se pojí i doporučení, abychom více výstupů psali anglicky nebo v dalších světových jazycích.

Stejně tak bychom měli usilovat o prestižní zahraniční granty typu European Research Council, jakkoli je získání takového projektu v humanitních a společenských vědách extrémně náročné. Na druhé straně zpráva jednoznačně potvrdila, a to oceňuji, extrémní a dlouhodobé podfinancování FF UK, které naprosto neodpovídá doložené kvalitě našeho výzkumu.

Závěrem je třeba zmínit, že z našeho hlediska bude nezbytné do budoucna vylepšit mnohé kroky hodnotícího procesu. Zprávy jednotlivých vědních oborů ukázaly, že nebyla jednoznačně nastavena hodnotící kritéria a jejich váha, abychom zajistili srovnatelnost výsledků v rámci jednoho vědního oboru pěstovaného na více fakultách, ale i mezi vědními obory samými. V každém případě jsem přesvědčen, že hodnocení bylo užitečné pro zástupce vědních oborů, pro vedení FF UK i celé univerzity.